

MŪSU

LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA
Cruze Postal, 4421
01000 São Paulo, SP
Diretor Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator: Jonas Kilyius
Administrador: Jonas Buzickas
MENSAL FRENTEIRATA: 25 kr.
Pagalbos numeris: 90 01

NR 43 (1265) XXIV. 1972 M. SPALIO-OUTUBRO 26 D. R. JUATINDIBA 20 -03124 SÃO PAULO. TEL. 273-0338

VIETNAMAS

Labai padaugėjo ir sustiprėjo gandai, jog jau gan greit būsiančios paskelbtos Vietnamo karo paliaubos ir pagaliau taika visai Indonezijai

ČILĖ

Kraštas esąs priėjęs ekonominio ir politinio bankroto. Dauguma krašto gyventojų nepritaria prez. Allendes pastangoms įvesti socialistinę-komunistinę tvarką krašte. Labai daug darbininkų streikuoja. Ypač skaudus yra kraštui ir miestams sunkvežimių vairuotojų streikas, prie kurio prisidėjo krautuvės, gydytojai, studentijos dauguma. Sustreikavus vairuotojams pritrūko miestuose reikalingiausio maisto. Pagaliau spalio 24 d. turėjo įvykti visame krašte „tylos streikas“, t.y. visi nepritarantieji prez. Allendes politikai kviečiami tą dieną neišeiti iš savo namų. Nė policija tada negalės nieko padaryti. Rimtai bijomas, kad Čilėje gali kilti pilietinis karas

ITALIJA. TURINAS.

Čia yra laikoma drobė, kurion, atrodo, buvo suvyniotas V.J. Kristaus kūnas, jį laidojant, ir kurioje yra atsispaudęs gana aiškus jo paveikslas. Per paskutines 20 dienų kažkas bandė net du kartus jį sudeginti, ar kaip kitaip išniekinti. Bet nepasisekė. Manoma, jog tai yra bepročio darbas.

EGIPTAS

Pagaliau ir vyriausybė pripažino, kad kariuomenės dalis norėjusi nuversti dabartinę prez. Sadat valdžią. Esą daug areštuotų kárininkų ir valdininkų.

VATIKANAS

Po Vatikano II susirinkimo daug vienuolių „susimodernino“. Nemažai išstojo iš vienuolynų, kiti ir kitos ėmė rengtis kaip pasauliečiai vyrai ir moterys-mergaitės. Žinoma, tai nepatiko daugleiui kitų vienuolių. Jie nori ir toliau laikytis per šimtmečius puoselėtos savo gyvenimo tvarkos. Dabar juos viešai parėmė kardinolas Jonas Danielou. Jis pasakė: tie vienuoliai ir vienuolės, kurie nori laikytis savo įsteigėjo nustatytos griežtos tvarkos turi teisę tai daryti.

ZIGMAS IR DANUTĖ BUTKAI

Jų liudijimai apie padėtį ir nuotaikas okupuotoje Lietuvoje

Laimingai laisvąjį pasaulį pasiekusi BUTKŲ šeima. Iš kairės: teisininkas Zigmas BUTKUS, sūnus Rimvydas, dukterys - Raimunda ir Loreta ir dr. Danutė BUTKIENĖ.

Nuotrauka V. Noreikos

GAVOM DAUGIAU ADV.Z. BUTKAUS PASAKOJIMŲ APIE GYVENIMĄ LIETUVOJE. PRADĖSIM SPAUDINTI KITAME NUMERYJE.

PABĖGO IŠ LIETUVOS MOKSLININKAS LENGVINAS. 3 psl.

PAVERGTOJ LIETUVOJ

Birutė KEMEŽAITĖ

Ž U V U S I A M P A R T I Z A N U I

Tavęs nevarė prievarta į kovą,
Linksmas dienas, jaunystę užmiršai,
Laisva valia tu save paaukojai,
Tėvynės šauksmui pirmas paklusai.

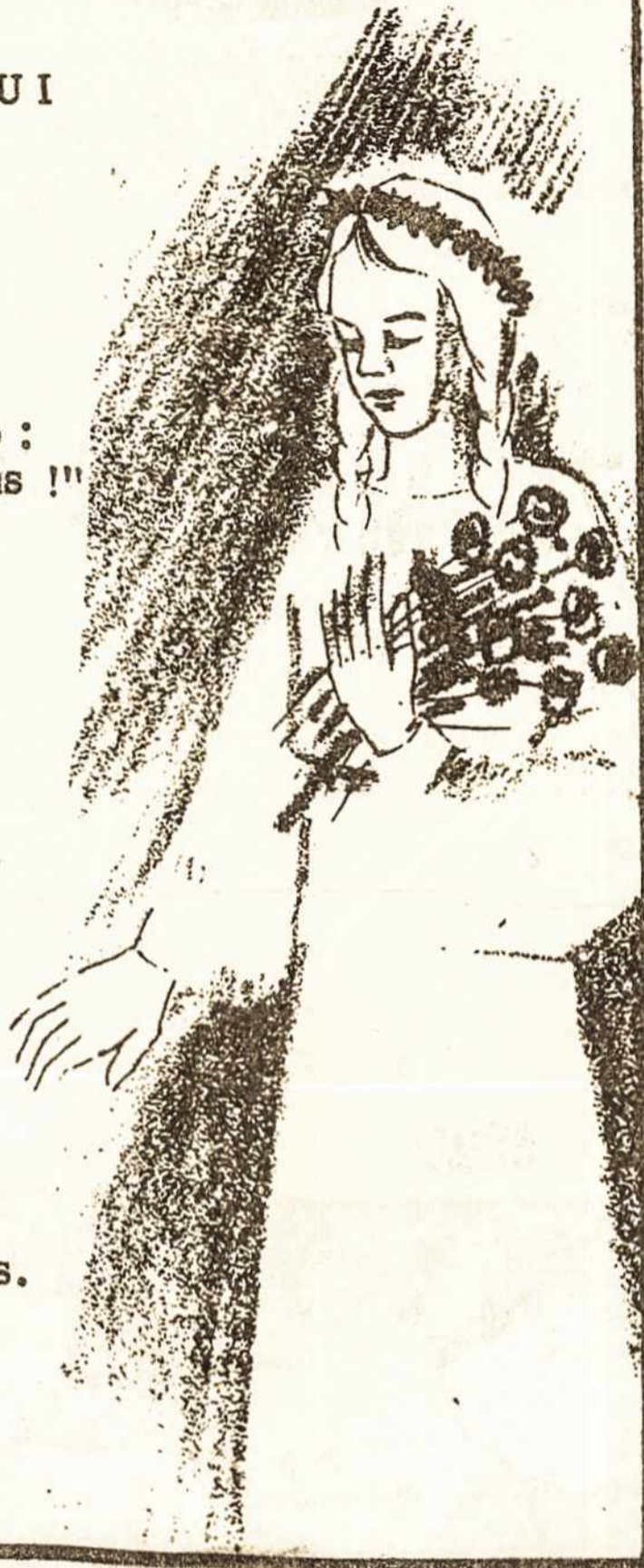
Prie vartų tau mergaitė šaukė - mojo :
"Sugrišk ! Sugrišk su pergale pas mus !"
O rytmetys šaltom rasom raudėjo,
Gal jautė, kad negriši į namus.

Turėjai kartą nesekmingą kovą,
Bet priešams gyvas tu nepatekai.
Iš keršto jie apnuoginę lavoną,
Už kojų vilko gatvių akmenais.

Tu turgaus aikštėj pamestas gulėjai
Mus priešų vėl pavergusių žiaurių,
Tikfai todėl, kad Lietuvą mylėjai,
Kad gynei tautą savo, bet ne jų.

Išvarė tavo seserį ir brolius,
Senus tėvus sudegino namuos,
Todėl, kad jie išauklėjo herojus,
Kurie nors mirs bet laisvės neišduos.

Nedaug mūs žemėj šiandien idealų,
Kurie dėl kito gyvastį padės,
Tauriausios dvasios brolių partizanų
Mana širdis lig pat mirties gedės.

Ablingos kaime, Žemaitijoje, liepos mėnesį buvo įrengtos 20 ažuolo kamienų skulptūros, kurių kiekviena atstovauja šeimą, 1941 metų birželio mėnesį vokiečių kariuomenės išžudytų. Vokiečiai rado du savo karius, turbūt slapukų užmuštus, ir atkeršijo lietuviams.

Klemensas Čerbulėnas, žinomas Lietuvos etnografas, sulaukė 60 metų amžiaus. Jo paruošta „Lietuvių liaudies architektūros“ du tomai, laimėję 1970 metų valstybinę premiją.

Tarptautinėje tautosakos šventėje Olandijoje ir Belgijoje aukso medalį laimėjo Trakų kaimo kapela ir tautinių šokių sambūris „Rasa“.

Lietuvoje šiais metais jau buvo pasėta 900.000 hektarų.

Lietuvoje mirė Balys Buračas, gimęs 1897 metais, surinkęs fotografijų ir tautosakos dalykų visoje Lietuvoje ypatingai 1923-4 metais.

Dr. Adolfas Širvyis gavo Urugvajaus valstybės stipendiją studijoms gilinti Paryžiuje. Išvyko ten studijuoti pusantro metų.

Montevideo departamente Stasys Tamosiūnas paskirtas vedėju „Division de Servicios“. Pareigas eina jau vienerius metus.

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje parūpino knygų tarptautinei knygų parodai, paruoštai Ataneo de Montevideo salėje. Šiomet Jungtinės Tautos paskelbė „knygų metus“.

Montevideo lietuvių pavasario šventėje buvo išrinktos keturios gražuolės. Miss Pavasaris - Vilma Štendelytė, Miss Urugvajaus Lietuvių Draugijos - Audra Mačankaitė, Miss Simpatija - Vilma Diženko ir Miss Jaunystė Alina Eglė Mačanskaitė. Programą išpildė „Ažuolynas“ ir mažieji „Rintukai“.

Lietuvos metinė samata šiuo metu yra 1.616.699.000 rubliai.

Kas valandą Lietuvoje gimsta 6 kūdikiai. Statybos srityje - per vieną dieną pastatomi 145 butai. Pramonės - per valandą pagamina 6 stakles, 19 elektros suvirinimo prietaisai, 215 tonų cemento, 49 televizoriai, 60 magnetofonų, 49 dulkių siurbliai, išaudžiama 24.000 metrų audeklo.

Genovaitė Šidagytė-Ramoškienė jau ketvirtą kartą laimėjo akademinio irklavimo varžybas, vėl tapdama geriausia vienvietės valtys irkluotoja Sov. Sąjungoje. 1.000 metrų nuirklovo per 3:59,4

Lietuvoje automobilio nelaimėje žuvo kalbininkas Napalys Grigas, 76 metų amžiaus. Talkino J. Jablonskiui ir J. Balčikonui, daug metų talkino ar redagavo įvairius žodynus.

Vilniuje 350 Sov.Sąjungos ir kitų kraštų fizikai susirinko į trečiąjį fizikų forumą, kuriame lietuviai supažindino svečius su naujais darbais fotolaidumo ir puslaidininkų srityje.

A. Vanagas iš Lietuvių kalbos ir literatūros instituto dalyvavo XI-tame vietovardžių tyrinėjimo tarptautiniame suvažiavime Bulgarijoje.

Netoli Kaišiadorių pirmą kartą įvyko Lietuvos turistinės technikos pirmenybės. 22 komandos ekskursistų atliko įvairius uždavinius, kuriuos geriausiai išpildė Kauno dirbtinio pluošto fabriko klubas ir Panevėžio turistų klubas „Linas“.

L A I S V A M E P A S A U L Y J E

Nuo spalio 8 d. Lietuvių parapijos salėje Montevideo buvo surengta „Ažuolyno“ rankdarbių ir darbelių paroda.

Gruodžio pradžioje diplomatinio korpuso moterys rengia metinę tautų šventę-kermošiu, kuriame kiekviena tauta turi savo skyrių. Šiomet vėl bus ir lietuvių paviljonas.

Jolita Kavaliūnaitė apgynė daktarato tēzė „Aistros, Kaltė ir Laimės ieškojimas aštuoniolikto šimtmečio prancūzų romanuose“. gaudama Clevelando Case W. Reserve universitete filosofijos laipsnį. Dėsto prancūzų literatūra Akrono universitete ir dalyvauja Čiurlionio ansamblyje.

Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje mokosi 16 mokinių iš Šiaurės Amerikos.

VILNIEČIAI, KLAIPĖDIEČIAI

Artėjant metų pabaigai, laikraščių žurnalu ir kalendorių redaktoriai ima vartyti Lietuvos istorijos knygas ir ieškoti svarbesnių sukakčių, kurios papildytų 1973 metų lietuvių minėjimus ir šventes. Ka ypatingesnio randa me ateinančių metų kalendoriuje?

Pati seniausia sukaktis bus Vilniaus miesto įkūrimas. Dar vaikais būdami girdėjome apie Gedimino sapną su Geležiniu vilku, vaizduojančiu didingo miesto ateitį. Dar nėra tikrai žinoma, kada Vilnius tapo Lietuvos sostine, nes kunigaikščiai pasirinkdavo savo būstinei įvairias vietas, kaip Kernavę, Trakus ir kt., o Vilnius jau buvo gyvenamas apie V ir VIII šimtmečius.

Pirmasis istorinis dokumentas, kuriame minimas Vilnius, yra iš 1323 metų. Jame Didysis Lietuvos kunigaikštis Vilnius vadina „mūsų karalystės miestas“. Aišku, miestas ir jo pilis turėjo būti įkurti anksčiau, bet 650 metų nuo tos pirmos rašytinės datos bus gera proga vilniečiams ir visiems lietuviams surengti ypatingą Vilniaus, Lietuvos kelių šimtmečių sostinės minėjimo šventę.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėsim 55-ias sukaktuves. Joms ypatingą grožį bei iškilmingumą suteiks V.P. Amerikos lietuvių kongresas.

Sausio 15 sukaks 50 metų nuo Klaipėdos krašto sukilimo ir prisijungimo prie Lietuvos. Sukakčiai artėjant spaudos puslapiuose rasim šį tą iš to krašto istorijos, gamtos, papročių. Už Mažąją Lietuvą lietuviai kovojo ne tik prieš 50 metų, bet per visą savo ilgą istoriją, stengdamiesi neišsileisti nei kryžiuočių, nei kalvijuočių ir neduot rusų kunigaikščiams vartų į Baltijos jūras. Lietuvoje buvo rengiamos taip vadinamos „Jūros Dienos“. Reikėtų ir mums pasinaudoti sukakties proga jūros minčiai atgaivinti.

Liepos 15-17 dienomis bus galima minėti Dariaus ir Girėno skridimą per Atlantą Lietuvos. Šiemet tai bus 40 metų sukaktis. Jau esame pripratę prie milžiniškų ir greitų lėktuvų, nekaltant apie skridimus į Mėnulį ir toliau. „Sparnuotųjų lietuvių“ skridimas Lietuvos gali mums nebedaryti išpūdžio. Bet reikia įsigilinti į to meto sąlygas ir skridusiųjų dvasią, į šiuo IŠEIVIJOS LIETUVIŲ RYZTĄ, paliktą jų testamente. Būdami Š. Amerikos imigrantai, jie, žūt būt, norėjo iškelti Lietuvos vardą pasaulyje. Kaip brazilai didžiuojasi savo Santos Dumont išradimais, taip ir lietuviai visai teisėtai pagerbiame savuosius Darius ir Girėną.

Per 1973 metus rasim ir daugiau sukakčių ypač lietuvių kūrėjų: literatų, menininkų, visuomenininkų. Nebūtinai kiekvienai sukakčiai ruošti sausa minėjimą. Bet mums reikia švenčių, tikrų švenčių, per kurias jautriai išgyventume ne tik minimą įvyki, bet ir jo, ar minimo asmens, svarbumą mūsų tautai ir mums patiems. Mūsų kolonijų meninės jėgos, visuomenininkai ir kiekvienas nuoširdus lietuvis gali prisidėti prie įdomios, apgalvotos bei patrauklios jų ruošos.

AS

LIETUVOS MOKSLININKAS LENGVINAS

Petras Pakalnis

NARKOTIKŲ PREKYBA.

Norėdami suteikti sau malonumą, nuo senų senovės žmonės vartojo įvairius svaigalus ir laikinai pabėgdavo kartais nuo skaudžios tikrovės. Tačiau svaigalų vartojimas niekuomet nebuvo taip plačiai paplitęs, kaip mūsų laikais. Todėl įvairių valstybių vyrai labai susirūpino šiuo klausimu, nes svaigalai nuodija ypač jaunimą ir padaro jį netinkamą gyvenimui.

Svaigalų yra įvairių rūšių: alkoholis, tabakas ir įvairūs narkotikai, kaip opiumas, heroinas, kokainas, hašis, marijuana ir pan. Narkotikai atkeliavo į Europą iš Azijos ir pradėjo plisti Šiaurės ir Pietų Amerikoje. Bet ir senieji lietuviai jau žinojo, kad aguonos migdo žmogų, o jas rūkant praeina galvos skausmai. Tačiau turkai ir kinai pastebėjo, kad, įpiovus aguonos galvutę, iš jos varva balta ir tiršta sunka, iš kurios yra gaminamas opiumas. Aguonos ir kanapės yra ir kitų narkotikų pagrindas. Neseniai JAV paleido satelitą, kuriuo galima tiksliai nustatyti, kur ir kiek auginama aguonų. Todėl jos turi gerą narkotikų gaminimo vaizdą.

Supratusi narkotikų pavojingumą, jau 1924 m. JAV uždraudė pardavinėti heroiną. Bet mažai kas to įstatymo paisė, ir narkotikų vartojimas pradėjo plisti po visą šalį. Dabar apie 500.000 piliečių nuolatos juos vartoja, nuodija savo kūną ir pagreitina mirtį. Europoje narkotikų priskaitoma apie 100.000.

Kas juos gamina?

Srambiausieji narkotikų gamintojai yra Turkija, Burma, Laos, Tailandija ir Meksika. Atgabenti įvairiomis kontrabandos priemonėmis į Europą ir į JAV, jie yra perdirbami, parduodami ir vartojami. Iš aguonų sunkos gaminamas opiumas ir kiti narkotikai, o iš kanapių, marijuana. Viena marijuanos cigaretė apsvaigina žmogų tiek, kiek 8 buteliukai alaus.

Kova su narkotikais.

Matydami, kad narkotikų vartojimas nuolatos didėja, JAV prezidentas ir kongresas paskelbė jam griežtą karą. Neseniai Niksonas paprašė kongreso, kad ateinančiais metais tam karui skir-

tų ne 78 milijonus dolerių kaip iki šiol, bet 729 milijonus. Kai prieš pora metų JAV turėjo 884 specialius narkotikų karo agentus, tai dabar turi net 1610. Be to, JAV agentai padeda Prancūzijai, Meksikai, Turkijai, ir Tailandijai kovoti prieš tuos svaigalus ir turi ten nuo 8 iki 15 specialistų. JAV vyriausybė taip pat atsisako duoti finansinę pagalbą tiems kraštams, kurie nesutinka su ja kovoti prieš narkotikus.

Kas prekiauja narkotikais?

Narkotikų kontrabanda užsiima ne tik jūrininkai, pilotai ar eiliniai pirkliai bet kartais ir politikai. Taip Turkijos senatorius Kudret Bayhan, važiuodamas į Paryžių neva pirkti dukterei suknelės, pasiėmė su savim 300 svarų morfino bazės ir buvo policijos sugautas. Buvęs Laoso seimo vicepirmininkas, paskirtas ambasadoriu Prancūzijai, bandė įvežti 123 svarus heroino, bet buvo taip pat susektas. Painformuotas apie to diplomato elgesį, Prancūzijos prezidentas Pompidou atsisakė jį priimti. Pietų Amerikoje didžiausias narkotikų kontrabandininkas yra Augustinas Jizas Ricord. Jis gyvena Bolivijoje ir per savo agentus Angeloti ir Sarti jis ilgą laiką siuntė narkotikus į JAV. Bet buvo susektas ir po ilgų derybų Bolivijos su JAV buvo atiduotas Amerikos teismui. Tur būt didžiausias pasaulyje narkotikų pardavėjas yra kinas Lo Hisng-han. Jis turi privačią armiją, susidedančią iš 5000 ginkluotų vyrų, ir gabena heroino žaliavą iš Burmos, Tailandijos ir Laoso dideliais karavanais. Grįždami namo, tie karavanai gabena kitą kontrabandą: automobilių ir lėktuvų dalis, šriūbus, mutarkas ir kitus geležies išdirbinius.

Didelis pelnas

Vienas JAV žurnalas teigia, kad kova prieš tuos svaigalus jau davė gerų rezultatų. Jis sprendžia iš fakto, kad narkotikų kainos labai pakilo, o kaip kuriose valstybėse sunku yra jų gauti. Tačiau jų kontrabanda yra labai pelningas dalykas, nes pirkus 100 svarų heroino Prancūzijoje ir pardavus juos JAV, galima uždirbti iki 750.000 dolerių. Kinija ir Persija opiumo pirkliai sušaudo, o opiumą rūkančius gabena į koncentracijos stovyklas ir ten juos gydo. Kitos valstybės narkotikų vartotojus baudžia kalėjimu.

Kova prieš narkotikus bus ilga ir sunki dėl daugelio priežasčių. Visų pirma todėl, kad nedaugelis valstybių toje kovoje bendradarbiauja. Antra, Burma, Tailandija ir Laosas turi tiek daug kitų problemų, kad joms tuo tarpu nei manoma aguonų augintojus kontroliuoti. O tos trys valstybės pagamina 58 proc. viso pasaulio opiumo. Trečia, sunku surasti naudingą augalą, kuris galėtų pakeisti aguonas. Ketvirta, visuomet atsiranda nedorų žmonių, kurie siekdami pelno, palngva nuodys kitu gyvenimą.

Vos atpažinau Nemuną...

DIRVA Nr 66 - 2

Lietuvoje buvo pats vidurvasaris. Daugumas žmonių tuo metu buvo palikę miestus. Pats Vilnius yra labai gražus miestas. Jame nesu anksčiau buvęs. Visos gatvės puošiasi dideliais medžiais ir tas visos aplinkamos žalumas tiesiog akį veria. Bežinant Vilniuje teko aplankyti eilę meno galerijų ir išvaikščioti dabar pradėtą, pamažu restauruojamą Vilniaus senamiestį, kur gatvės dar yra grįstos senoviskais šlifuoti akmenimis, kur kiekvienas namas, bažnyčia ar kitas istorinis pastatas kvepia senove, primenančia mūsų gilią praeitį. Aušros Vartai ir ten esanti bažnyčia dabar yra remontuojama. Teko lankytis eilėje gatvių ir kvartalų, kurie yra restauruojami ir padaromi tokiais kokie jie buvo senovėje. Senamiestyje yra naujai išsenoviškų namų atstatytas originalus restoranas Lokys, kurio vidaus dekoracijos, paskiri kambariai - menės yra labai senoviškai originalios ir vilniečių mėgstamos.

Ypatingą mano dėmesį atkreipė naujai pastatytas sporto stadionas ir jame esantis naujas krepšiniui ir kitiems salės žaidimams uždaras stadionas - salė. Jau neskaitant labai modernios išorinės formos, pats vidus yra pritaikintas be sporto žaidynių ir koncertams. Kaip tuo metu, sportininkams atostogaujant, vidus buvo paruoštas

kažkokiam koncertui. Kreipšinio automatinė lenta "kontroliuojama elektroniniu būdu yra vienintelė visoje Sov. Sąjungoje ir joje yra paduodama viso žaidimo pačios smulkiausios detalės. Sėdimos vietos kurių yra 8000, yra minkštos, kas gana retai pasitaiko ir Vakarų stadionuose. Mačius eilę sporto stadionų, aš neapsiriksiu pasakydamas, kad šis pačių lietuvių sukonstruotas stadionas yra labai puikus ir man padarė labai gerą įspūdį.

Labai gražų įspūdį padarė Vilniaus pilis ir ją supantys gražūs vaizdai.

K a u n a s

Be Vilniaus teko visą dieną praleisti Kaune į kurį važiauvau su savo seserim ir jos dukra studente. Važiuojome Intouristo lengva mašina ir mus lydėjo jauna ir labai simpatiška "gidė", IV kURSO anglų kalbos studentė, kuriai buvo pasakyta, jog aš turiu mašiną 16-ka val. savo žinioj ir galiu ją naudotis kaip tik noriu. Žinoma aš ir pasinaudojau. Sustoję ir pažiūrėję senuosius Trakus, jų puikius ežerus ir pėsčiomis apėję visą pilį ir išlaipioję visus bokštus, kas man vėl priminė mūsų garsiąją praeitį ir apie ką galima būtų prirašyti ne vienas straipsnis, mes patraukėme jau tiesiai Kauno link. Sustoję ir padarę nuotraukų prie naujų ir man anksčiau nematytų

Elektrėnų ir Kauno marių, kurios atrodo labai gražiai, nors ir taip nualinę tą mūsų senelį Nemuną, kurį aš vos pažinau, jis toks sumажėjęs yra dabar, kad net man gaila pasidarė tos puikios upės kur tiek daug teko anksčiau maudytis.

Kaunas yra mažai pasikeitęs. Laisvės alėja lygiai ta pati, medžiai gražiai žaliuoja, žmonės ir ypatingai jaunimas romantiškai vaikštinėja. Taip kad ir aš su savo seseria pradėjom pasivaikščiojimą nuo miesto sodelio, Teatro rūmų, kurie man davė tokių gražių prisiminimų ir kur jaunystėje tiek daug gražių valandų praleidau. Beeinant Laisvės alėja, atrodė, kad viskas šį tą primena. Štai Metropolis, buvęs Versalis, dabar Jaunimo kavinė naujai atremontuota ir didesnė su sodeliu viduj Konrado kavinė tie patys kioskai, Pieno Centro rūmai, tik jau neturintieji savo valgyklos ir daug kitų atmintinų vietų.

Užeinam į buv. Įgulos bažnyčią, kur buvo langų vitražų paroda. Štai ir buv. III-ji policijos nuovada, kur ir dabar yra milicija ir aplinkui daugybė milicininkų. Priešais buv. studentų valgyklą neveikia. Po tiek daug metų Kauno centras beveik nepasikeitė, tik visur reikia milijono galionų dažų, nes, atrodo, ne tik Lietuvoje, bet ir Maskvoje trūksta labai dažų ir

pastatų apdažymo, kas mano akiai buvo gana nepaprasta.

Buvau aplankyti ir savo IV-ją Kauno gimnaziją Miško gatvėje. Čia dabar yra amatų mokykla, o gimnazija perkelta į buv. Bibliotekos rūmus toje pačioje gatvėje. Praėjau ir pro buvusį Kauno kalėjimą, kuris yra dabar iškeltas ir jo vietoje yra universiteto pastatai.

Išvaikščiojus šį savo buvusį miestą, kuriame išorinis vaizdas nors ir mažai pasikeitęs, tačiau vidurinė aplinka, daugelis man svetimų naujovių jau man buvo svetimos, tuo pačiu gal ir aš jau pasidarėm svetimam šiam savo taip pamiltam miestui. Patraukiau ir aš Laisvės Alėjoj žmonių dėmesį ir daug kas į mane net su šypsena pasižiūrėjo, kad vaikščiojau Australijoje ir V. Europoje labai priprastu vašarą būdu, tai trumpomis kelnėmis, ilgomis kojineis ir sportiniais marškiniais.

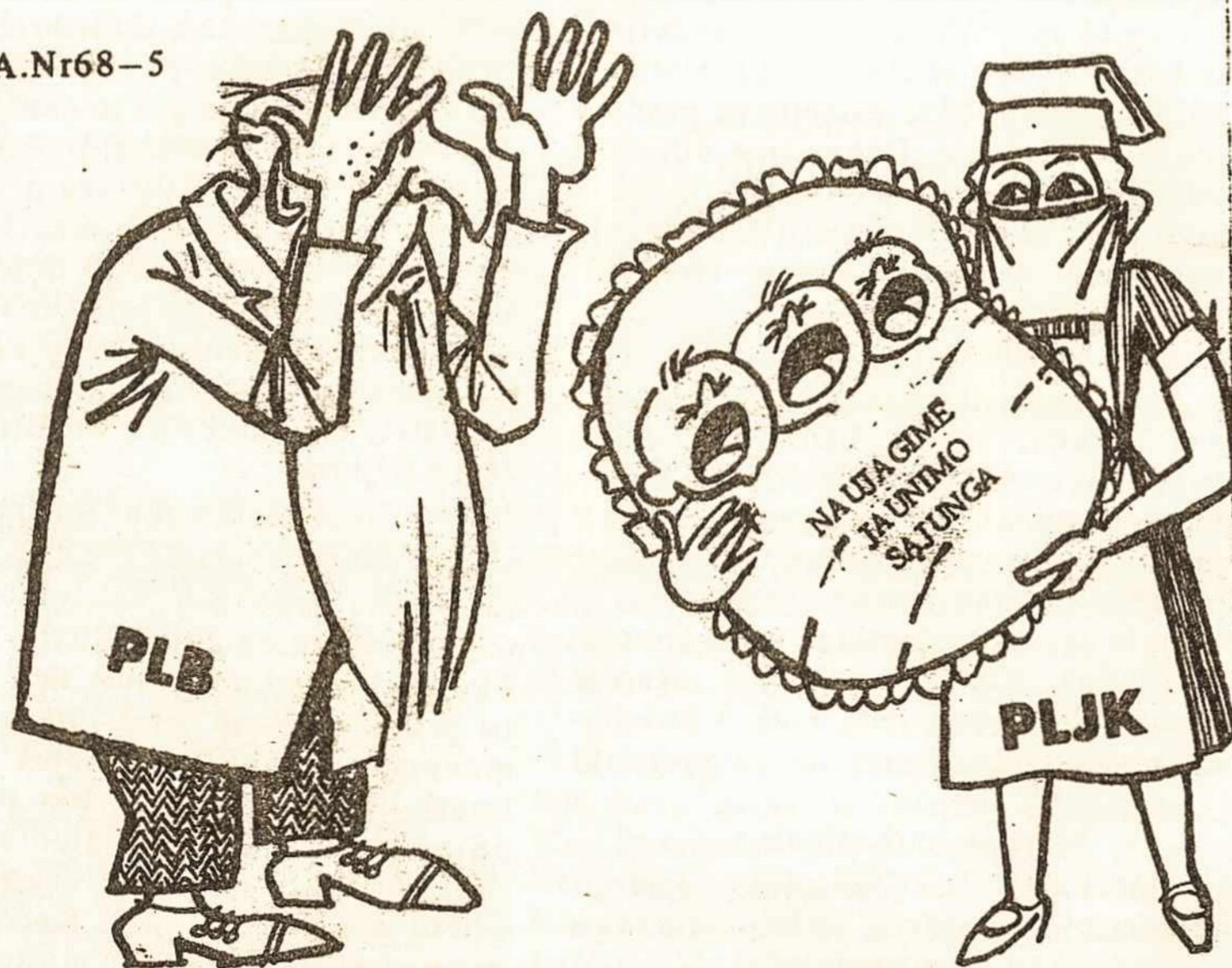
Aplankiau senamiestį, dabar remontuojamą rotušę ir pilį, praėjau ir sustojau daug kartų eita Valančiaus gatvę ir vėliau važiuojame į Kauno žymybę "Tris Mergeles" pietauti. Tai puikus lietuviško stiliaus naujas restoranas netoli Petrašiūnų, padaręs man labai gerą įspūdį, tiek savo aplinka, tiek ir geru maistu.

Iš viso Kauno patį lūdniausią įspūdį padarė garsieji Šančiai, kuriuose, atrodo, niekas nėra pasikeitę, tik šis garsus priemiestis dar daugiau susmuko, apjuodijo ir vaizdas yra gana pasigailėtinas. Atrodo, kad viskas yra kreipiama į naujus priemiestčius.

D r u s k i n i n k a i

Kelionėje į Druskininkus važiauvau vėl su savo giminėmis ir šie Druskininkai man visą mano jaunystės gyvenimą, buvo kažkas nepasiekiamas, nes labai dažnai mes atvažiuodavome į kitą Nemuno pusę ir ilgai žiūrėdavom į tada buvusius Lenkijos Druskininkus. Pats kurortinis miestas yra labai gražus ir savo ne tik gydomaisiais šaltiniais, purvo voniomis, bet ir pačiu viduriniu grožiu, tomis kvepiančiomis pušimis, gali prilygti patiems gražiausiems pasaulio kurortams. Druskininkuose mane pasitiko mano jaunystės draugai, dabar mokytojai iš už 12 kilometrų esančio Leipalingio, į kurį ir aš buvau nuvažiavęs 5-kiom valandom aplankyti savo tėvo kapo, pamatyti tą miestelį kur gimiau ir su tikti tuos širdingus džiukus, kurie ir po tiek daug metų taip gražiai mane atsiminė ir su tuo puikiu

DIRVA.Nr68-5

Gimė Jaunimo Sąjunga ir rezoliucija...

Arūnas Steponaitis, Brazilijos Jaunimo Kongreso komiteto pirmininkas, atsako į jam pateiktus klausimus.

Kuri iš PLJK temų buvo svarbiausia?

Visos. Bet kurios sukėlė polemikos buvo mišri šeima ir politinė veikla išeivijoje, dėl skirtingų nuomonių tarp jaunimo ir vyresniųjų.

Ar JK atstovai sąžiningai dalyvavo diskusijose ir pokalbiuose? kuriuose pats dalyvavai?

Nelabai sąžiningai. Todėl reikėtų sąžiningiau išrinkti kandidatus. Dalyvavau pokalbiuose apie politiką, kultūrą, šeimą. Pasisakiau apie jauną šeimą ir Lietuvių Bendruomenę.

Kokia buvo didžiausia Kongreso nauda Brazilijos grupei? Kodėl? Visiems?

Pamatyti kiek lietuviai yra patriotiski ir kaip mes esame panašūs, kur tik begyventume. Susitikti, pabendrauti ir pasistiprinti lietuviškoje dvasioje.

Ar sužinojai ką nors naujo apie Lietuvą, jos dabartinį gyvenimą, padėtį? Ar buvo daug apie Lietuvą kalbėta JK metu?

Taip—kad lietuviai Lietuvoje nebetiki Amerikos pažadais, o Amerikos lietuviai dar tiki. Daug buvo apie Lietuvą kalbėta.

Ką Brazilijos jaunimas galėtų daryti, iš Kongreso sugrįžęs? Kas svarbiausia? Kaip tai galima padaryti?

Suburti 2.000 lietuviškos kilmės jaunimo, gyvenančio S. Paulo didmiestyje, lietuviškai veiklai. Pritraukti maloniais užsiėmimais; ekskursijomis, baliais ir lietuviško klubo įsteigimu.

Kokius klausimus reikėtų aptarti studijų savaitėje prieš Pietų Amerikos Lietuvių kongresą?

Pietų Amerikos jaunimo bendrą vaizdą prototipa; lietuviškam darbui reikalingo jaunolio; kaip suderinti realų asmenį su reikalingu.

Kokias programas galėtume paruošti trečiajam Jaunimo Kongrese, kuris įvyks São Paule 1975-taisiais metais?

Atidarymo programos: prakalbas, demonstracijos ir t.t. Susigyvenimo programos: stovykla, sporto rungtynės, šokiai ir t.t. Diskusinės programos: paskaitos, filmas apie Lietuvą ir t.t.

Ar galėsimes urasti nakvynes, surinkti pinigų, surasti sales, patalpas III PLJK programai? Ar surasime vyresniųjų ir jaunimo, kurie padėtų, viską suruošti?

Taip. Bet nebus lengva, nes senimas paseņes, o jaunimas nelabai supranta lietuviškumo vertę.

Ateinančiuose ML numeriuose bus daugiau pokalbių su II PLJK dalyviais.

PASAULIO LIETUVIS—KANADOS VAKARAI

Desculpe. Quase que saimos do Canadá sem ver toda a parte oeste deste grande pais. Podemos voar com Air Canada", ou seguir o Transcanadian de carro ou de onibus

Os lituanos e outros imigrantes na parte do centro e oeste são fazendeiros, criam gado, plantam trigo. Não há muitos, mas eles também participam dos Dias Lituanos de Canadá, organizados todo o setembro.

Quatro provincias (estados) tem mais ou menos o mesmo número de lituanos: Alberta, Manitoba, Saskatchewan, British Columbia (e ainda há alguns nos Northwest Territories e no Yukon, perto do Alaska). As maiores colônias são: Calgary (com os seus famosos rodeos), Edmonton, Vancouver, Winnipeg. Não são os únicos lá, vindos de fora; por exemplo, há mais de 500.000 pessoas da ascendência ucraniana naquela região.

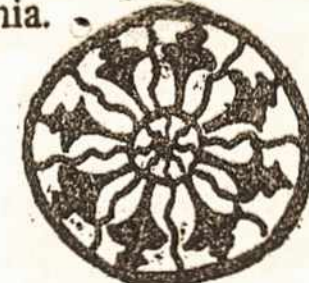
A paróquia de Winnipeg, província de Manitoba, além da sua própria igreja, tem um acampamento de mais de 20 hectares. A escola lituana não é muito grande (30 alunos), mas funciona. Em Alberta, na cidade de Edmonton há 700 lituanos, e eles organizam excursões e acampamentos para a juventude daquela região enorme. Os centros maiores, como em todo mundo, tem grupos de danças folclóricas.

O contacto entre as comunidades é mantido através da imprensa, de Dias Lituanos, de excursões, de visitas do Pe. Stasys Kulbis, SJ, que passa quase o ano inteiro percorrendo o país, e durante o verão participa dos acampamentos.

Seis vėzes por ano sai a revista „Moteris“ (Mulher), com noticias sociais, páginas de costura e cozinha lituana, artigos fotografias, etc

A Comunidade Lituana Mundial une os lituanos de todos os países. E assim a Comunidade Lituana Canadense reúne comunidades de vários centros do país, também nas regiões com o número menor de lituanos. A cidade de Vancouver, na costa pacífica, tem escoteiros, grupo de danças, escolinha lituana, nesta área de clima muito agradável.

E agora, vamos passar uns dias com os lituanos dos E.U.A., a comunidade maior fora da Lituânia.

HOROSKOPAS šiai savaitei
Pataria Mm. Helena ir Mm. Teresa.

CARNEIRO

Os astros dizem que você será rainha, portanto candidate-se imediatamente, antes que seja tarde.

TOURO

Cuidado com pessoas invejosas, elas querem destruí-la.

GÊMEOS

Terá períodos de cansaço que passarão logo. Durma mais.

CÂNCER

Coloque flores em sua casa. É um excelente remédio para alegrar o seu lar.

LEÃO

Esporte faz bem à saúde, portanto pratique-o.

VIRGEM

Se você ainda não foi à quermesse, aproveite pois ainda há tempo.

BALANÇA

Boa Semana para quem estudar ou trabalhar, portanto aproveite.

ESCORPIÃO

Para melhorar a sua sorte, os astros mandam usar sua cor favorável: róxo repólho.

SAGITÁRIO

Grandes oportunidades no setor financeiro, portanto economize bastante.

CAPRICORNIO

Semana desfavorável para quem não tem dinheiro.

AQUÁRIO

Procure estímulo nos amigos para vencer as dificuldades.

PEIXES

O seu número é 49583920023.

VINCAS PIETARIS

ALGIMANTAS

PASKUI IŠNYKO IŠ NAMŲ
PORAI MĖNESIŲ. GRĮŽES

ĖMĖ RUOŠTIS KITAI KELIONEI
-KUR-GI TU VĖL JOJI?-TEI-

SEKANČIA
DIENA,
BASASIS
PRADĖJO
RUOŠTIS
KELIONEI

RAVOSI BASOJO BROLIS.
-JOJU JIEŠKOTI ALGIMANTO.
BET KITIEMS TO NESAKYK.

MŪSU LIETUVA Ilgiesiems

NR. 54.

Mokykloje

Mokytoja klausia mokinį:

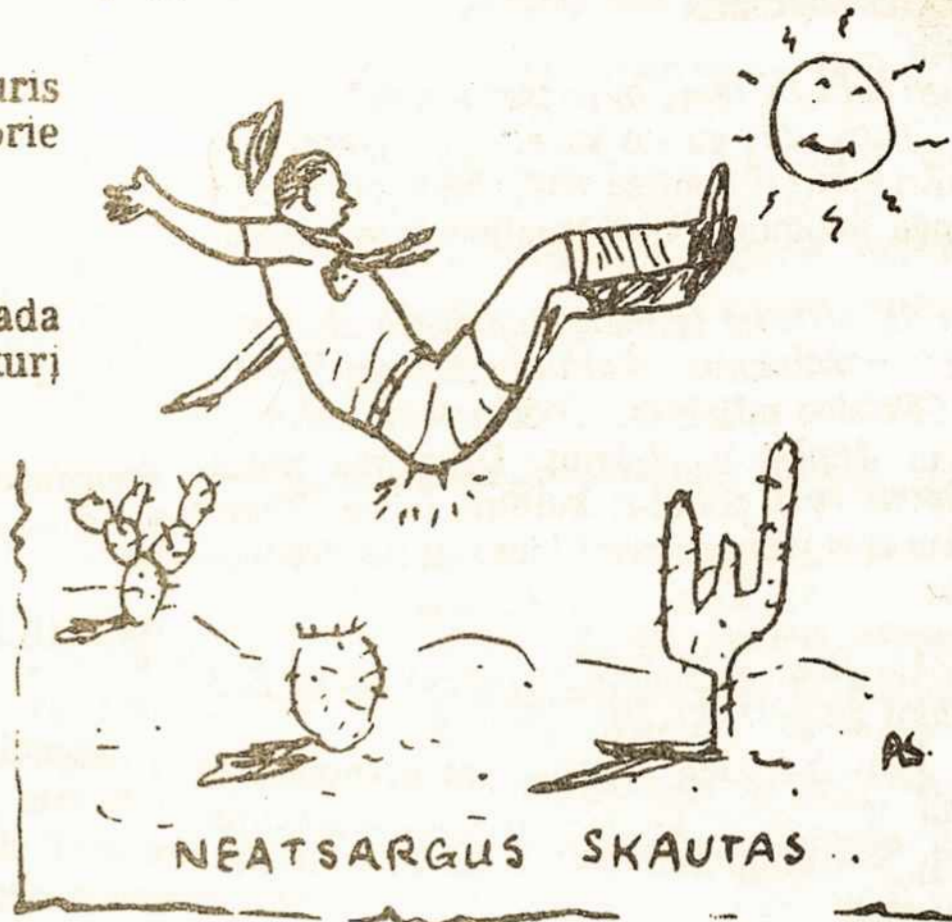
— Jonuk, pasakyk man, kuris gyvis geriausiai prisitaiko prie aplinkybių?

— Višta!

— Kaip tai?

— Ji deda kiaušinius visada tokius, kurie tinka į betkuri kiaušiniams valgyti indelį.

FIRMASIS ASTRONAUTAS BUVO

Mokykloje

Vytukas klausia Jonuką:

Kodėl tavo tėvelis tiek laug geria?

Jis jau didelis!

Jonuko obuoliai

— Jonuk, stalčiuje gulėjo du obuoliai, o liko tik vienas. Kaip tai atsitiko?

— Buvo taip tamsu, kad antro nepastebėjau. "VL"

KETURI IŠ ŠIŲ, GYVULIŲ, GYVENA LIETUVOJE. KURIE?

DRUTĖ IR KĖSTUTIS

D. BASTYS

ŠEIMININKĖMS

KALBĖJOMĖS SU P. MARIJA REMENČIENE PARODOJE

Baltų parodos, Praça Roosevelt, S. Paule, spalio 13-22 dienomis įspūdingiausia ir plačiausia dalis yra lietuviški audiniai, išausti Marijos ir Stasio Remenčių. Pro duris įėję kitataučiai iš karto traukia prie spalvingų plačių juostų, apie kurias net kelias parodos dienas aiškino Marija Remenčienė.

Kur Jūs išmokote austi ir kada?

Mergaičių mokytojų seminarijoje – Kaune, netoli rotušės ir jėzuitų gimnazijos, maždaug 1925 metais. Brazilijon atvykome 1936 metais. Mano vyras, kuris visada kartu dirbo, nupirko stakles drobėms austi. Audėme juostų raštus; būdavo sunku surasti siūlą, kurių spalva tiktų ir kurie nenušustų.

Minėjote, kad iš 28 mokinių Jūsų klasėje mokytojų seminarijoje, tik trys išmoko austi. Kiek esate išaudžiusi juostų?

Labai sunku pasakyti. Šimtais. Čia parodoje yra tik dalis, daug jų esu išdalinusi, dar daug paliko namie.

Kokiose parodose esate dalyvavusi?

Arte Sacra parodoje Rio de Janeiro kurioje gavau diplomą. Vėliau pirmajame Sălăo de trabalhos da mulher paulista. Šioje parodoje buvo 240 moterų, ir tik japonams ir man buvo skirtas didelis plotas. Olandas dekoratorius įtaisė krosnį, buvo padėtos staklės, ratelis, trys manekiniai, mažosios staklės. Lankytojų knygoje buvo daug gražių atsiliepimų. Buvo ir visa eilė fotografijų „Shopping News“, kurie aprašė spalvų suderinimą ir apie Lietuvą. Parodose visada būna antraštė: „Juosta - o trabalho manual mais antigo da mulher lituana“. Toje parodoje buvo skirta premija „Honra e mérito“, įteikta penkiems asmenims Teatro Municipal. Dalyvavau ir Quarto Centenário lietuvių parodoje, niekad neatsisakome dalyvauti lietuvių parodose. Norėčiau suruošti ir parodą Guarūzoje, jai reikia pirma pasiruošti.

Kad juostų ir kitiems audiniams reikia kantrybės, tai suprantama. Bet to nepakanka. Ko dar daugiau reikia prie kantrybės?

Reikia dar skonio spalvas suderinti, ir laiko.

Ar brazilai domisi Jūsų menu?

Po vienos parodos buvo pasiūlyta mums atidaryti mokyklą, kuri turėtų iš karto 500 mokinių, ypatingai kultūringų asmenų, bet mes negalėjome to darbo apsiimti.

Ar manote, kad kiekviena moteris ir mergaitė galėtų išmokti austi panašiai gražias juostas?

Taip, gali išmokti, tik reikia juosta pamilti. Jeigu nepamils, bus sunkumų ir pames audimą. Vila Zelinoje suruošiau tris kursus - kelios išmoko, dauguma apleido. O jeigu neaudi, tai ir užmiršti. Brazilams aiškinau, kad Lietuvoje kiekviena mergaitė turėjo mokėti austi prieš ištekėdama, išausdavo audeklus nuo paklodės iki ploniausios nosinės. Vyrai brazilai Quarto Centenário parodoje sakė, kad lietuvių darbščios, jos įvertina, kas yra darbas. Sakė, kad jų žmonos net raidžių nemo ka išsiuvinėti.

Juo daugiau pagiria juostas brazilai, tuo skaudžiau, kai lietuviškas prašo skolintis juostų, nes jos turėtų rasti laiko ir vietos išmokti ir perduoti šį meną savo dukterim, kaip tas menasėjo iš kartos į kartą. Turėtų ir patobulinti pačios, nes dabar yra tobulesni siūlai ir modernios spalvos. Galima juostas pritaikyti ne vien takeliams, bet ir kitiems gražiems dalykams. Ir aš ir ponija Vinkšnaitienė su mielu noru mokėme austi, neatsisakydamos pamokyti, tas kurios atvažiuotų.

Katras iš Jūsų audžia, ar Jūs ar Jūsų vyras? Ar pasivaduojami?

Ką pasiekiau, tai vien vyro dėka. Jis padeda, mes tariamės, renkame spalvas. Jis gerai supranta siūlus, paruošia rėmėlius, turi kantrybės, o ir mūsų vaikai taip pat gerbia šį lietuvišką meną.

Jūsų audiniuose regim lietuviškus raštus ir spalvas. Bet Jūsų spalvingumas ir raštai turi savotišką individualų atspalvį.

Taip, aš pati pridėjau savo meną. Mūsų senelės nedarydavo „pereinančių spalvų“, spalvų kaip gėlės, pavyzdžiui tulpes. Kartais reikėdavo visą São Paulį išvaikščioti vienos spalvos beieškant. Parodų lankytojais ir spauda rašė, kad „spalvų suderinimas yra lygiai kaip tapymas dažais“. - tai sakė viena senelė, kuri kaip tik užsiima rankdarbiais.

Kiek laiko užima išausti poros metrų juosta? Kur radote laiko?

Priklauso nuo rašto. Niekad negalėjau prisėsti visą dieną. Kai turėjau grožio salioną, man padėdavo tarnaitės, kurios išmoko austi, nors visą derinimą ir užmetimą atlikdavome mes su vyru. Kai žmogus ką myli, randi laiko ir lėšų.

Kokios rūšies siūlus naudojate savo darbams?

Reikia siūlų, kurie nenušunta. Pirmą ausdavau šilkiniais, bet tada pastebėjau, kad jų negalima plauti, o reikia, kad audiniai liktų anūkams. Geriausi siūlai yra „Libra“, kurie nešunta, ir „Santista“ žibantieji.

Jūsų čia išstatyti darbai yra didelis lietuviško meno lobis. Būtų gaila, jeigu jis išlakstytų į visas pasaulio puses. Kyla mintis, ar nevertėtų sukurti ponų Remenčių lietuviškų audinių muziejų, kuriame jūsų ilgų metų ir didžios meilės darbai būtų saugomi gal net šimtmečiais? Arba gal galėtų būti atskira šaka prie bendro lietuviško muziejaus?

Juostų ir audinių neišmėtysime. Juos labai vertinu, pati daug nevarioju savo namuose. Esu pardavusi tik vieną skarą Clevelando Klebonui, kuris sakė, „atvažiuok ir parduok“, bet nenorėjau Dovanų daug kam esu davusi, o dabar mažai dalinu - jau ir amžius nebetas. Šie darbai iš mūsų rankų neišspruks - mūsų vaikai lietuviai, gerai supranta lietuviškus reikalus, ir mes prisidėsime prie muziejaus.

Mudu su Stasiu labai mėgstame austi, turime daugiau laiko ir lėšų, tikimės kurtis plačiau toje srityje.

Ar tautiniai rūbai turėtų būti daugiau nešiojami?

Mano didžiausias pageidavimas yra, kad lietuviškas nešiotų tautinius rūbus lietuviškuose rengimuose. Stengiasi ir stengsiuos, kaip mokėsiu, pavyzdžiui, mokyti, kad būtų salėse lietuviškas su tautiniais rūbais. Kai atvykome į Braziliją, padarėme tautinius rūbus kad ir primityvius, chorui, iš pradžių dirbdamos klebono rūsyje, vėliau kitose patalpose ir šeimose. Po karo atvykę atėviai šiuos rūbus bet tais laikais nebuvo iš ko.

Vienoje parodoje, Agua Branca, brazilė lankytoja pasakė, kad „darote didžiausią nuodėmę, tokį meną turėdama savo rankose, dirbdama, kaip sakote, „virėjos darbą“. Tai yra moters didžiausias menas, kiek gali turi stengtis jį išmokti.

Savo pokalbyje su ML redakcija, ponija Remenčienė, apsupta parodoje besilankančių sūnų, marčių ir šešių gražių anūku, pakartotinai pabrėžė, kad šie puikūs darbai yra jos ir jos vyro Stasio kartu išausti. Kaip tikra lietuvi motina, ji atsisėdusi tarp gausių spalvingų audinių, rūpinasi, kad kitataučiai susipažintų su Lietuva ir lietuvių tautos menu, o ypatingai, kad lietuviškas pačios išmokytų daugiau vertinti šį meną ir pačios austų juostas.

Didelis ačiū poniai Remenčienei už praturtinimą mūsų parodos ir už malonius paaiškinimus. A.S.

PENKTOJO P. AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO ŽINIOS

Ši puslapi tvarko informacinės komisijos pirm. kun. P. Gavėnas

3

Rolamentos Industriais - Automotivos - Tratores
Mancais - Machos - Brocas - Cossinetes - Serras
Correias - Mandris - Parafusos Allen - Polias
Ferramentas - Graxas - Rebolos - Ferramentas
de Precisão - Os Melhores Preços da Praça

COMERCIAL E IMPORTADORA

DE ROLAMENTOS REDENÇÃO LTDA.

FONES - Vendas: 279-0948 - 279-3207 - 218-2247

RUA ANA NERY, 43 — SÃO PAULO

KERMOŠIUS, KERMOŠIUS

Šeštadienį ir sekmadienį, lapkričio 4 ir 5 dieną bus V. P. Amerikos lietuvių kongreso naudai.

PRAŠOME ATEITI IR PRISIDĖTI SAVO FANTAIS.

Daiktus kermošiui malonėkit įteikti Zelinos klebonijai ar Šv. Kazimiero parapijai Mookoje, R. Juatindiba, 20.

merikos, ir net iš Š. Amerikos bei Kanados, feiks turėt ir daug išlaidų. Kaip mes džiaugiamės kai mums kur nuvykus mus gražiai priimtą, vaišina, aprodo savo miesto įdomybes, taip, be abejo, džiaugsis ar nesidžiaugs ir mūsų svečiai.

Kongreso Finansų sutelkimo komisijai teko nelengva pareiga sutelkti reikalingų lėšų visiems kongreso reikalams.

Komisija neturi kruzeirams gaminti mašinėlės. Jai reikalinga visų tautiečių parama ir talka. Todėl dar kartą kviečiame visų bairų lietuvius prisidėti savo dosnia ranka prie mums visiems svarbaus garbės ir svetingumo reikalo.

Kas galite, malonėkit paimti TALKININKŲ KNYGELES. Kas to negalit, įsigykit nors vieną talkos bilietą!

PAL KONGRESAS IR LIETUVIŲ KALBA ŠEIMOJE

Australiškąjį TĒVIŠKĒS AIDAI (nr 13) nupiešia Australijos lietuvių padėtį, kuri ne daug kuo skiriasi nuo mūsų šios Brazilijoje. Nebent tik tuo, kad ten, atrodo, žmonės yra akylesni ir priėjo prie atitinkamos išvados.

Australijoje atsidūrę lietuviai baisiai bijojo kad jų vaikai neatsiliktu nuo kitų, ypač vietinių. kalboj. Ir kas atsitiko? Vaikai greit išmoko angliškai, bet pamiršo lietuvių kalbą.

Tai pajutę tėvai suskilo į dvi grupes. Vieni susirūpino lietuviška mokykla, o kiti numojo ranka ir sutiko su atsiradusia padėtimi.

Prabėgo metai, kiti. Pasikeitė ir tėvų samprotavimas. Tie tėvai, kurių vaikai silpnai bemokėjo lietuviškai jau išmoko pasiteisinti, girdi, vaikams šiame krašte lietuvių kalbos nėra nereikės.

**P A R A V E R E A D O R
E L E J A O C A N D I D A T O D O B A I R R O
A N E C I D E S V A L E N T E**
Diretor e Proprietário do COLÉGIO SÃO
JOSE DE VILA ZELINA

Vaikai užaugo. Vieni jų gerai kalba lietuviškai, kiti tik pusėtinai, o kai kurie jau visai nekalba. Tada kilo tėvų rūpestis suburti vaikus savųjų tarpe. Jaunimas šoks tautinius šokius, sportuos, dalyvaus organizacijose. Jų dauguma susirado pažinčių lietuviškuose vietuose ir kuria šeimas. Tačiau ir šitokių jaunų šeimų kalba retai kada bus lietuviška.

Ar ne taip pat pastebime ir pas mus?

Tačiau Australijos lietuviai žvelgia pirmyn. „Išėjimoje užaugusių ir čia susikūrusių šeimoms nuotaikos yra pastovesnės. Jie aiškiai žino kad jų vaikas nekalbės lietuviškai, jei jo ne mokys iš mažens. Tėvai žino esą lietuviai ir jaučia tai esant garbingą tėvų palikimą. Jie yra suinteresuoti perduoti ir vaikui tą pačią istoriją. Todėl daugelis tokių tėvų rūpestingai moko vaikus lietuviškai kalbėtis, stropiai veda lietuviškoj mokyklon.

Vyresniajai kartai ima paaiškėti, kad jų pa siteisinimas, jog lietuvių kalba šiame krašte nereikalinga, buvo tik savo vaikų kilmės pardavimas”.

„Ši klaida jau matoma – pastebi TĒVIŠKĒS AIDŲ vedamasis – ir gal daugelio apgailima”.

Svarbu pastebėti ir pripažinti klaidą. Tada kartais yra galima ją atitaisyti, bent dalinai. Blogiau yra klaidos nematyti, ar užsispirti ne pripažinti jos,

PAL kongresas turi vieną pagrindiniu savo uždaviniu: kelti ir ugdyti tautinę lietuvių sąmonę arba susipratimą kelti lietuvių tautos ir kalbos garbę. Peržvelgiant nueitą kelią, pa-

stebint padarytas klaidas, nustatant ateities gaires, išiebiant naujo ryžto.

Tačiau viso to nepasieksim per tas dvi, tris kongreso dienas. Tam reikia didesnio, gilesnio pasiruošimo: mokykloj, organizacijose šeimoje.

PAL KONGRESO LIETUVAITĖS VAKARAS

Šių metų lapkričio 5 dieną įvyks PAL KONGRESO LIETUVAITĖS vakaras, kuris rengiamas Seselių Gimnazijos salėje, Rua Campos Novos, V. Zelina.

Programoj pasirodys NEMUNO ir ŽILVIČIO šokėjų grupės ir bus pristatytos kandidatės į Kongreso Lietuvaitės rinkimus.

Ta pačia proga bus ir iš Š. Amerikos grįžusio kun. H. Šulco sutiktuvės.

Salėje bus išstatytos PALKO jau paskelbtos Talkininkų Loterijos premijos kurios išeis vėliau per valstybinę loteriją.

VAKARO DALYVIAMS BUS KITA LOTERIJA, per kurią galės laimėti premijas trys vakaro dalyviai už savo įėjimui nusipirktus bilietus.

BUS IR ŠOKIAI, grojant gerai muzikai.

Talkininkai - Marija Jovaišas - 20,00

NEI MILIJONAI NEATSVERTŲ

Jei būtų visa V. PAL Kongreso programa skurdi, nesvarbi, tai ir milijonai surinkti jo reikalams kruzeirų neatvertų tokios dvasinės ubagystės. Todėl įvairios komisijos rūpinasi, kad mūsų kongresas pasisektų visais atžvilgiais.

Bet savaiame suprantama, kad laukiant svečių į kongresą iš visos P. A -

III

LOJA DE FERRAGENS EM GERAL E
DEPÓSITO DE MATERIAIS PARA CONSTRUÇÕES

Irmãos Mendo

FONE: 63-6144

LOJA: Av. Zelina, 691 DEPÓSITO: Av. Zelina, 729 - Vila Zelina - São Paulo

MŪSŲ PADANGĖ

Šokėjai, pasinaudodami proga, padeda pa-
rodoje budėti, tiek mergaitės, tiek vaikinai,
pasipuošę tautiniais rūbais.

AS.

LIETUVIAI MENININKAI PARODOJE.

Šalia liaudies meno, Lietuvos vaizdų ir ki-
tų parodos eksponatų, šiais metais Praça Ro-
osevelt lietuviai iškabino paveikslų pieštų lie-
tuvų kilmės dailininkų gyvenančių Brazilij-
oje. Norintieji tų paveikslų įsigyti, gali kreip-
tis į parodos budėtojus arba į pačius meni-
ninkus.

ELENA AŽUOLAITĖ, ipirangietė, išstatė
tris paveikslus. Du iš jų tai „senas žvejys ir
„Žiema miške“.

AGOTA PETRAITIENĖ (V. Anastácio) tu-
ri gėlių puokštes, gamtovaizdžius ir dvi por-
celiano lėkštes.

JUOZAS RADZEVIČIUS atgabeno pen-
kis didelius paveikslus - Brazilijos gamtovaiz-
džius, kurių „Queimada“ labiausiai patrau-
kia lankytojų akį. Jis gyvena Tucuruvi ir yra
nutapęs apie pora tūkstančių tokių paveikslų

Viena jauniausių dailininkų, baigusi Bel-
las Artes tai Danutė Šukytė iš Sto. André. Ji
atstovauja modernaus stiliaus paveikslus, me-
džio drožinius ir vario išdirbinius.

STASĖ STEPONAITIENĖ išstatė tušo
brėžinį mergaitės tautiniuose rūbuose ir vie-
ną portretą.

JOANA STATKŪNAITĖ davė tris išsiuvi-
netus paveikslus, pasižyminčius kruopščiu
darbu ir spalvingumu.

KAZYS JENČIUS iš parque Mandaqui
sutiko paskolinti du mažus peizažus ir dar du
paveikslus savo sesers Marijos Russo: „Ber-
niukas ir mergaitė“ ir dar jauno mirusio Lion-
gino Paziko „Kelias“

Bruna Petraitienė iš V. Operária turi gam-
tos vaizdų ir gėlių piešinius.

IRENA PAVILONIS RIVOLTA iš Pruden-
tes dave „Cigonė“ ir „Rožės“. vienus iš gra-
žiausių parodos paveikslų, dar keletą Brazilij-
os vaizdų, porceliano vazą ir lėkštę.

Brazilijoje gyvenusios menininkės I. STAN-
ČIKAITĖS peizažą audinių skyriuje pakabi-
no p. Marija Remenčienė. Čia kabo ir A. Kai-
rio 1949 metais Belas Artes parodoje premi-
juotas naturmortas.

Neseniai iš Lietuvos gauta ST'VARA-
ŠIAUS akvarėlė „Nemunas ties Birštonu“ ir
du peizažai Los Angeles mieste, Kalifornij-
oje gyvenančio A. Andražiūno.

ALBINA ŠAKELYS, gyvenanti Mokoje. Ji
kuria mozaikas.

ŠOKĖJAI MIESTO CENTRE

Baltų parodos proga Žilvičio šokėjai tal-
kino NEMUNO ansambliui spalio 15 dieną,
šokdami specialiai įrengtoje scenoje. Tarp 7 ir
8 val. vakaro parodė tūkstantiniai miniai 6
taut. šokius. Juos miniai pristatė turizmo iš-
taigos atstovas. Tarp žiūrovų buvo ir lietuvių
latvių, estų.

Vėliau dalis šokių žiūrovų atėjo parodos
apžiūrėti ir lankytojų knygoje irasė idomiu,
gražiu linkėjimu ir pastabų. Pav.: Sveikinu.
Labai puiki paroda. Tai tikrai kultūringos
tautos. Tegyvuoją laisvė“.

Zelinos choras su nemuniečiais ir Žilvi-
čio nariais išpildė visą perėjusio sekmadienio
programą nuo 8 val. vakaro, nes visas laikas
jiems buvo skirtas, atsakius net policijos tuo
metu paprastai koncertuojantį orkestrą.

Parodą rengęs Baltiečių komitetas, ku-
riame lietuvius atstovauja B. Liet. Bendruo-
menė, tikisi, kad visos pastangos gražiai pra-
vesti tą parodą, padės ją įtraukti į visos Bra-
zilijos turistinį kalendorių „siuntinėjama“ net
ir į užsienį.

BALTŲ PARODA (tęsinys)

Šiais metais lietuvių skyriui ivairių
eksponatų paskolino 61 lietuvis iš São
Paulo, Santo André, Santos ir Guaruj-
jos - viso 33 bairų. Tapybos ir kitų pa-
veikslų originalų buvo lietuvių meni-
ninkų 19, kurių devyni šiuo metu gy-
vena São Paule ir dar keturi ankščiau
čia gyveno. Liaudies meno darbų (dro-
žinių, audinių, margučiu ir kt.) surink-
ta iš Lietuvos seniai atsivežtų (iki šim-
to metų senumo) ir neseniai gautų.
Taip pat Brazilijoje padaryti trylikos
lietuvių tokie darbai. Informacinę dali
(Lietuvos vaizdai, istorija, menas, mu-
zika), įskaitant tekstus ir iliustracijas,
parodai paruošė 20 asmenų: pačia pa-
rodą Praça Roosevelt Portinari salė-
je išstatyti padėjo 14 lietuvių (įskaity-
ti ir bendra skaičiu).

Spalio 16 vienuoliktasis kanalas ro-
dė trumpa parodos ištrauka - mergai-
tes tautiniais rūbais. Marija Remen-
čienė prie staklių.

Parodoje budėjo keliasdešimt asme-
nų, įskaitant jaunimo būri tautiniais-
rūbais tiek berniukus tiek mergaites

IEŠKOMI ŠIE ASMENYS:

VABALAS. José-Juozas. Jo ieško Ameri-
koje. Cicero Mieste gyvenas Vabalas.

Čiulada, Albinas. Jo ieško kunigas Valkavi-
čius, Boston, Mass. USA.

URBANAVIČIUS. Juozas, iš Radviliškio.
Ieško žmona, gyvenanti Lietuvoje.

PETKEVIČIUS, Antanas. Ieško Kaliforni-
joje gyvenas Antanas Pinkus.

RADIONOFF. Ieško Radionovas, Vokietij-
joje.

NAVICKAS, Antanas. Ieško Sandanavi-
čius, Brooklyn, N.Y. USA.

Ieškomieji patys, arba jų gyvenama vieta
žinantieji malonėkit pranešti kunigui H. Šul-
cui, kuris dar ši mėnesį sugrįš iš Amerikos.

Galima patelefonuoti Zelinos Klebonijai, tel.:
63-59-75.

LAPKRIČIO 5 DIENA, 16 VAL. VISI
I SESELIU GIMŅAZIJOS SALE.

PALKongreso Lietuvaitės kandida-
čiu pristatymas.

Šoka NEMUNAS ir ŽILVITIS.

Kun. H. Šulco grįžtančio iš Š. Ameri-
kos priėmimas.

VILA ZELINOS KERMOŠIUS prates-
tas vieną savaitgalį iki lapkričio 4-5 d.

KUN. ANTANAS SAULAITIS, S.J. gavo
šią savaitę Brazilijos imigracijos tarnybos nuo-
latinio šio krašto gyventojų viza.

VOS ATPAŽINAU NEMUNĄ

Iš 4 pslapio

dzūkišku nuoširdumu, dzūkiškai
krosnyje ant lakštų keptais bly-
nais mane priėmė kaip didžiau-
sią svečią, kad išsiskiriant vi-
si apsiverkėme.

Druskininkuose ir dabar jau
daugiau Lietuvoje, yra statomos
ar pastatytos specialios kavinės
- restoranai, kur visi baldai
yra padaryti originalių medžių
rastų ir didelių šakų, kas duo-
da labai įspūdingą vaizdą.

Bendrai žvelgiant į savo kelio
nė po Lietuvą, pastebėjau, kad
žmonės yra daig geriau ir gra-
žiau apsirengę negu Maskvoje.
Maisto yra daug ir žmonės, tu-
rėdami savo paskirus sodelius
užmiestyje, kur augina daržo-
ves, vaisius ir kita, valgo daug
geriau negu kitose Sov. Sąjun-
gose valstybėse, o pats pragy-
venimas yra daug pigesnis negu
pvz. Lenkijoje ar Čekijoje, jau
neskaitant apie brangų Berly-
ną. Man daug kas sakė, kad
lietuviai yra darbštūs, todėl jie
ir visko turi ir moka gyvenime
daug daugiau išsikombinuoti ne-
gu kiti. Stengiamasi daug dau-
giau mokintis ir kaip galima dau-
giau prasimušti moksle ir tuo pa-
čiu užimti valdomąsias aukštą-
sias vietas. Vilniuje iš buv. 40°
lietuvių jau dabar yra virš 60°.
kuo kiekvienas vilnietis labai
didžiuojasi.

Galėčiau daug rašyti, dar dau-
giau papasakoti, tačiau visa ke-
lionė ir 11 dienų Lietuvoje dar
ir dabar man yra kaip gražus, ne
išdildomas sapnas, pagalvojant
ar tai buvo tikrai tikrovė.

KUN. HERMANAS ŠULCAS

grįžo iš S. Amerikos ir Kanados,
aplankęs daugelį lietuvių kolonijų, ie-
škodamas stipendijų (bolsas) mūsų
jaunimui, kurs galėtų studijuoti te-
nykščiuose universitetuose. Artimiau-
siu laiku jis painformuos mus apie
kelionės pasisekimus.

ZELINOS KERMOŠIUS

pratesiamas iki 4-5 d. lapkričio.

KERMOŠIUS ŪŽIA.

Šeštadienio ir sekmadienio vakarais Zelinoje ūžia, birbia dūzgia, klega KERMOŠIUS.

Tiesa gal nebuvo iš anksto susitarta su Šv. Petru, todėl ne kartą lietus pabaugino ne tik lankytojus, bet ir rengėjus. Bet su gera valia ir nuotaika vėl ūpas pakyla ir viskas išeina gerai.

M.L. kas savaitę kermošių gražiai išreklamuoja patrauklia vinjete. „Estasy“ per garsiakalbius istengia prisišaukti net ir apylinkės kurčiuosius. Visa šaika bendradarbių ištisą savaitę rūpinasi, tariasi, o paskui sekmadienio ir šeštadienio vakarais dirba, pluša, išsijuosę: verda garuojančius katilus „Quentão“, kuris ypač šaltu metu labai graibstomas: ipliaus to kvepiantį kumpį, suka karštas „šuns dešreles“ į šviežią duoną; dalija raugintus agurkus, kepa čirškina iš tolo kvepenčią „Churrasco“, pilsto įvairiausius gėralus. Vieniems klientams užkandžiaujant ir gurkšnojant, kiti bando savo laimę; vieni šauda į taikinį, kiti taiko numušti piramidoms sukrautas „latas“, tretį „meškerioja“ smėly sukaišiotas laimės žuvelės, dar kiti bando užnerti laimei tinklą tiesiai ant kaklo: vieni, antai, traukia laimę iš ramunės žiedo, kiti gainiodami lemiantį triušiuoką, dar kiti bando net pasipelnyti kursilistų „barake“.

O tuo tarpu kermošiaus darbuotojai, bendrautojai ir koordinatoriai - seni ir jauni, moterys ir vyrai, - dirba, pluša, prakaituoja. Ir nemanykit, kad jų tik keli. Suskaičiuota 60 asmenų. Ir kiekvienas turi savo darbą.

Dalyvis.

PAJIEŠKO TĒVO IR BRO-LIO

AUŠRA JASIULIONIENĖ-NEKRAŠAITĖ, gimusi 1943 metais Kaune, o dabar gyvenanti Vilniuje, Žemaitės g-vė, 11-97, SSR LIETUVA, pajieško savo tėvo Juliono ir brolio Vinco Nekrašų dingusių antrojo karo metu. Turintieji žinių apie jieškomuosius bei jų pačių prašomi atsiliepti nurodytu adresu.

SPORTO AIKŠTĒS ATIDARYMAS IR IŠKILMINGI PIETŪS.

Sekmadienį, lapkričio m. 12 dieną, 13 val. Sajunga Alianča ruošia tradicinius-mėnesinius pietus ir ta proga bus atidaryta sporto aikštė jaunimui įvairiems sporto žaidimams. Norintieji dalyvauti šioje Sajungos-Alianča šventėje, prašomi užsirašyti iš anksto telefonais: 93-5470 ir 283.5851.

NAUJAS ADVOKATAS

Vėl naujas lietuvių kilmės advokatas tai JUOZAS KALICKI BIELSKIS. Jis ne seniai baigė Popiežiško Sāo Paulo Katalikų Universiteto Teisių fakultetą ir atidarė savo raštinę R.Senador Feijó, 183,4 aukš.42/43 salė, tel. 32-2891 visai arti Katedros (priima nuo 16 val.)

Atlieka jis įvairius paveldejimo (inventoriaus), nuomininkų išvaymo, protestų panaikinimo, sumokėjimu, vedusių atsiskyrimo, baudžiamųjų bylų ir kitokius advokato darbus. Linkime jaunam advokatui sėkmės, o tau tiečiams pasinaudoti jo patarnavimais.

Šeštadienį, spalio 21, tautinių šokių grupė Nemunas, padedamas Žilvičio šokėjų, pasirodė Sāo Paulo Katalikų universitete suruoštame „show“. Publikos buvo apie 600, dauguma studentai, jų tarpe Roseli Cervini, Broniaus Šukevičiaus anūkė, kuri lietuvių grupę į programą įtraukė. Buvo rodomi graikiški, arabiški šokiai ir modernus baletas; lietuviams pu blikai daug plojo.

Baltų parodos uždaryme Praça Roosevelt dainavo Lietuvių Kat. Bendruomenės choras, vadovaujamas V. Tatarūno, ir šoko Nemunas su Žilvičiu. Buvo beveik 1.500 žmonių. Jų tarpe daug lietuvių, latvių ir estų. Uždarymo proga lietuvių skyriui talkininkavusiems buvo įteikti pažymėjimai, parašyti Baltų komiteto ir Brazilijos Lietuvių Bendruomenės vardu.

Pereitą savaitę inžinierijos darbo reikalais Sāo Paule,

Šio Mūsų Lietuvos numėrio

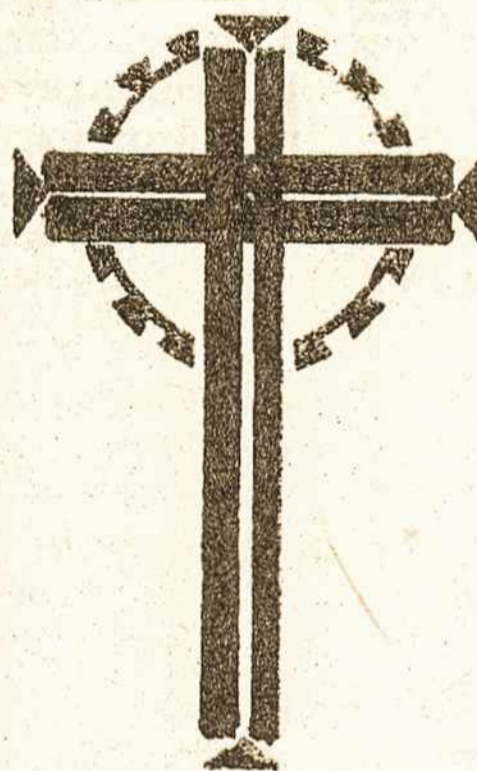
GARBĒS LEIDĒJAI

IEVA IR VINCAS KUTKAI

Ištikimi ilgamečiai skaitytojai bei rėmėjai

Jiems nuoširdžiausia padėka

M.L. Administracija

Spalio 19 Itaqueros ligoninėje po trumpos ligos mirė Stanislovas Trūba, 65 metų amžiaus, ilgametis Sāo Miguel Paulista gyventojas. Sāo Miguel kapinėsna palydėjo jo žmona Regina, duk-tė Kristina su vyru, brolis Kazys ir kiti giminės, dalyva vę kun. A.Saulaičio atlaikytose Mišiose prie jo karsto namuose.

7 dienos Mišios ketvirtadienį spalio 26 d. - 19 val. Zelinoje.

Mirus a.a.

STANISLOVUI TRUBAI

skausmo valandą liūdinčiai šeimai nuoširdžia užuojautą reiškia

Lietuvių Kat. Bendruomenės Choras

EKSKURSIJA - IŠVYKA.

Dar yra keletas vietų Jono Bagdžiaus organizuojamoje ekskursijoje į FOZ DE IGUAÇÚ, ARGENTINON IR PARAGVAJUN.

Išvyksim lapkričio 15 d. 14 valandą, grįšim sekmadienį lapkričio 19 dieną naktį.

Norintieji keliauti dėl informacijų kreipkitės telefonu JONĄ BAGDŽIŲ 273-18-65.

Belo Horizonte ir kitur lankėsi Rimantas Vedegys iš Čikagos, Jaunimo Kongreso peticijos Jungtin. tautoms komisijos narys. Aplankė baltų parodą ir pasitarė su Lietuvių Bendruomenės pareigūnais.

Spalio 22 Andrius Valavičius, Henriko ir Janinos Valavičių sūnus, Planalto Paulista bažnyčioje priėmė pirmąją Komuniją.

AR
BUS
GANA

TOKIO MAIŠELIO KRUIZELIUKU KERMOŠIUI ŠI ŠEŠTADIENI IR SEKMADIENI ZELINOJE???

MĒGSTU IŠBANDYT LAIME